

Evaluatiebijeenkomsten onderzoekskader 2017

Op dit moment voert de inspectie een inhoudelijke evaluatie uit naar het onderzoekskader 2017 om in kaart te brengen wat er goed gaat in het toezicht en wat er beter kan. Als onderdeel van deze evaluatie heeft de inspectie in het najaar van 2019 in alle sectoren (po, vo, so, mbo en de samenwerkingsverbanden) bijeenkomsten georganiseerd. We zijn in gesprek gegaan met bestuurders, directeuren en soms ook leraren en intern toezichthouders om een diepgaander zicht te krijgen hoe zij ons toezicht ervaren. We zien in de bijeenkomsten een rode draad van hoe ons toezicht wordt ervaren en welke aandachtspunten er zijn.

In alle bijeenkomsten kwam naar voren dat er een brede waardering is van ons toezicht. Dit bevestigt het beeld dat we al eerder hebben opgehaald. Bestuurders waarderen het dat we hen aanspreken op hun verantwoordelijkheid als bestuurder. We mogen dit ook nadrukkelijk doen. Het kader helpt hen om beter te sturen op kwaliteit van het onderwijs binnen de eigen organisatie. Bestuurders willen bovendien met ons in gesprek over wat ze zelf verstaan onder kwaliteit en hoe ze ervoor zorgen dat ze dat voor elkaar krijgen. Verder geven bestuurders en schoolleiders aan dat ze de gesprekken tijdens het onderzoek als zeer stimulerend ervaren.

Bestuurders en scholen/opleidingen waarderen het bovendien dat we hun de mogelijkheid geven het eigen verhaal te vertellen. Ook geven bestuurders aan dat we thema's niet alleen moeten agenderen zoals we doen in de Staat van het Onderwijs, maar ook mogen betrekken in het toezicht zelf. Veel thema's, zoals bijvoorbeeld krimp, spelen regionaal en voor bestuurders is het belangrijk om dit bredere beeld te bespreken in de gesprekken die we voeren. Hoewel de inspectie in de beoordeling geen rekening kan houden met de context of ontwikkelingsfase van een bestuur of school/opleiding geven bestuurders aan dat we er in het onderzoek zelf wel meer rekening mee mogen houden. Dit speelt vooral bij de samenwerkingsverbanden, omdat zij aangeven dat ze een complexe opdracht hebben en in een bepaalde fase verkeren. Met name in het mbo geven de vertegenwoordigers aan dat we wel meer maatwerk mogen toepassen in het onderzoek door meer aan te sluiten op de verantwoording van het bestuur.

Op een aantal punten kan de inspectie zich verder verbeteren. Zo worden er soms verschillen tussen inspecteurs ervaren: de stimulerende houding verschilt en enkelen geven aan de indruk te hebben dat inspecteurs verschillend beoordelen. Ook vinden bestuurders dat we het financieel toezicht en het kwaliteitstoezicht beter met elkaar moeten verbinden. Een ander aandachtspunt is het onderscheid tussen de wettelijke deugdelijkheidseisen en de eigen aspecten van kwaliteit. In zowel de uitvoering van het onderzoek als in het rapport maken we dit onderscheid niet altijd helder genoeg. Over de waardering Goed op school- of opleidingsniveau is het veld verdeeld. Een deel van de bestuurders en schoolleiders vindt dat dit geen taak is voor de inspectie. Enkelen geven aan dat dit een taak is voor het bestuur of de instelling zelf.

Vervolg

Op dit moment lopen er nog diverse evaluatieactiviteiten en in het voorjaar zal de Radboud Universiteit het onderzoek afronden naar de effecten van het toezicht. In juni 2020 rapporteert de inspectie opnieuw aan de Tweede Kamer over de voortgang van het toezicht. De bevindingen van de evaluatiebijeenkomsten zullen we hierin meenemen.